

Z Vinohrad do Strašnic

Je začátek nového roku, **leden 2020**, krásné kulaťoučké číslo, tak nevím, máme se radovat nebo plakat nad přibývajícími roky? Volím první možnost, nějaké bolístky musíme překousnout, ale stále chodíme tak proč naříkat? **At' je ten nastávající rok alespoň tak dobrý jako ten minulý.**

Dnešní vycházku začínáme téměř na konci Korunní třídy, na pomezí Vinohrad a Žižkova na **Náměstí U Orionky**. Jako na mnoha místech v Praze, ani tady se čas nezastavil a za posledních sto dvacet let jsou změny nepřehlédnutelné. Také o tom je naše dnešní vycházka.

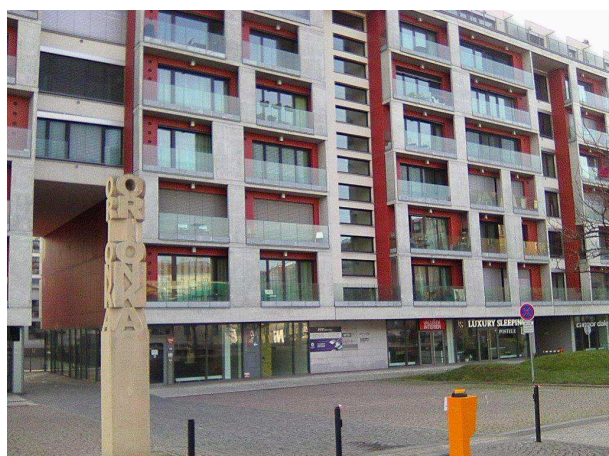
Stačí se trochu rozhlédnout a zjišťujeme že stojíme vlastně u památníku. Památníku trolejbusové dopravy osob v Praze. V Praze jsou vlastně takové památníky dva, u toho prvního jsme byli již před lety, ten připomíná vůbec první jízdu trolejbusu v Praze. Přijel na Hanspalku v r. 1936, no a ten poslední trolejbus odjel v roce 1972 z místa kde stojíme dnes, z konečné u Orionky. Simulovaná stanice trolejbusu č. 51 to má připomenout.

S trolejbusy souvisí i objekt za mnou. Historicky jedna z nejmenších vozoven v Praze. Bývalá vozovna Královské Vinohrady. Sloužila tramvajím i trolejbusům, později již jenom jako servis, no a dnes je na prodej. Po úpravách by se sem měl přestěhovat „Mořský svět“ z Holešovic. Měla by to být příležitost ke konečné úpravě celého náměstí.

Zásadní změna tady ale proběhla již před lety. Zmizela továrna jejíž jméno náměstí nese „**Orionka**“. Cukrovinky a čokoládu s tím hvězdným jménem pamatují již jenom pamětníci. To že zmizela továrna, která se postupem let z předměstí ocitla náhle uprostřed města, to se dá pochopit, že ji však nahradil tento panelák, hora betonu, to se dá pochopit již jen velmi těžko. Vždyť jsme na **Korunní třídě** s takovými architektonickými skvosty.

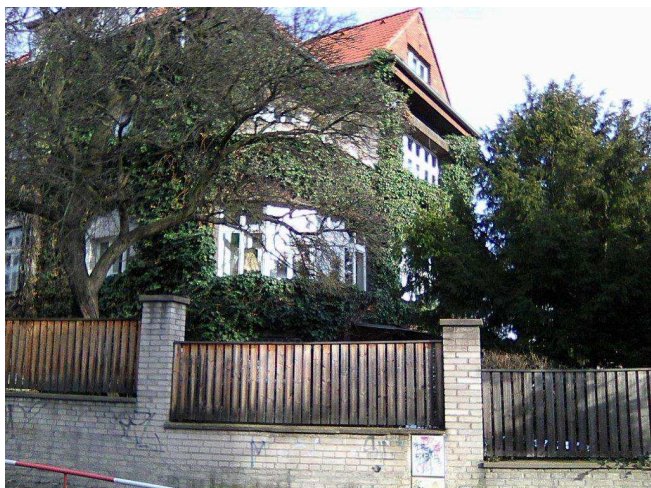
Oko turisty jistě zaplesá nad takovou konfrontací

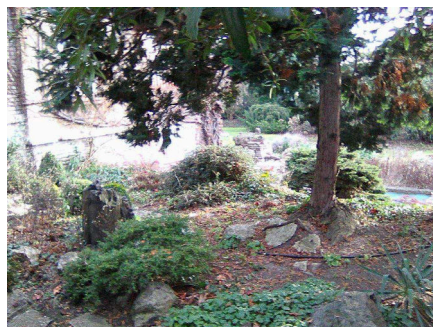
Změny jsou nevratné i kdyby jsme si hlavy ukroutili, tak nezbyvá než se vydat za dalšími stavbami jižních svahů pražských Vinohrad. Je jich na cestě do Strašnic dost a v některých žili nebo ještě žijí docela zajímaví lidé. Hned první vilu v Hradešínské ulici si vybrali k bydlení herec a komik **Lubomír Lipský** a **Miroslav Horníček**, glosátor, spisovatel, dramatik. Pan Lipský se tady ve vile porostlé divokým vínem dožil 92 let.

Jsme na rohu Benešovské a Vlašimské ulice tady si zrekonstruoval villu **Felix Slováček** starší. Felix (vlastním jménem Antonín) Slováček je český klarinetista, saxofonista, bývalý člen Orchestru Karla Vlachy, sólista Orchestru Ladislava Štáidla, hudební skladatel. Ve vile si instaloval nahrávací studio, rozlehlou zahradu zřejmě svěřil zahradníkům.

Tady žili Lubomír lipský s Miroslavem Horníčkem a tady žije Felix Slováček

Do ulice **Bratří Čapků** máme již jen pár kroků. Nezastavit se na Vinohradech u vily bratří Čapků by bylo jako v Paříži vynechat Eiffelovku. Vilu v takzvaném „národním stylu“ si bratři nechali postavit na pražském předměstí v roce 1924. Vila patří k nejvzácnějším stavbám nejen v Praze ale v celých Čechách. Stačí připomenout jaké osobnosti se v tomto dvojdomě s krásnou zahradou scházeli. Zajímavé je i načasování naší návštěvy. Včerejší den, 9. leden byl stotřicátým výročím narození Karla Čapka.

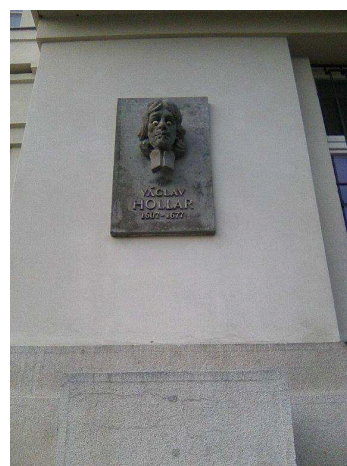
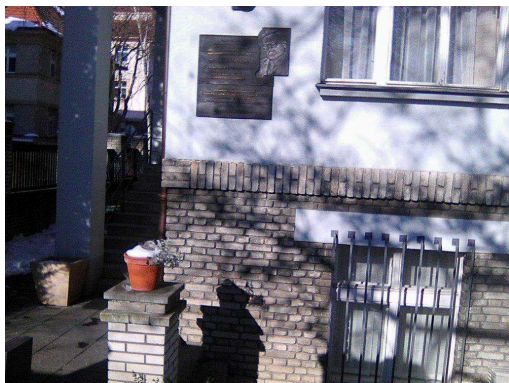

Do Strašnic z Vinohrad míří Šrobárova ulice. V ní jsou na vilách dvě pamětní desky. Nenápadné, všimne si jich málokdo. Ve vile pod náměstím Jiřího z Lobkovic rodiny hudebních nadšenců Zichů. Pamětní deska připomíná skladatele a prvního teoretika české hudby Otakara Zicha. Nám byl ovšem bližší jeho vnuk, skvělý kytarista, zpěvák a skladatel, „český Elvis Presley“ **populární Karel Zich**.

K další vile nás provází jedna z nejstarších pražských platanových alejí. K vile jen kousek od Vinohradské nemocnice ve které žil spoluzakladatel převzetí moci v roce 1918 **Vavro Šrobár**. Jediný Slovák v revolučním zárodku parlamentu ČSR.

Ani tato pamětní deska není dnes poslední, před námi je náměstí Václava Holara, tomu dominuje budova Výtvarné školy Václava Holara. Pamětní deska u vchodu připomíná tohoto barokního rytce a kreslíře narozeného v Praze, jenž většinu života strávil v cizině. **Václav Holar** je pohřben ve Westminsteru.

Vavro Šrobár - pamětní deska
je proti Ústavu kontroly léčiv

K cestě do Strašnic jsme využili **Vinohradský hřbitov** místo rušné Vinohradské třídy. Na tomto druhém největším pražském hřbitově spočinulo mnoho významných nebo známých osobností. U několika jsme se zastavili.

Vinohradskému hřbitovu dominuje kaple sv. Václava, projekt architekta Antonína Turka z r. 1897. V jejích arkádách je 14 hrobek m.j. hrobka rodiny **prezidenta Václava Havla**.

Nově rekonstruovaná hrobka rodiny Pištěků. **Jana Pištěka**, herce, operního pěvce, režiséra, prvního ředitele Národního divadla v Brně a jeho syna **Theodora Pištěka** vynikajícího divadelního ale hlavně populárního filmového herce.

Hrobka rodiny Zichů u jejichž vily jsme se před několika okamžiky zastavili. Připomněli jsme si nešťastnou smrt českého Elvise během potápění na Korsice. Ta přišla brzy, v 55 letech, na jeho zpěv ale i vlastní tvorbu se jen tak nezapomene.

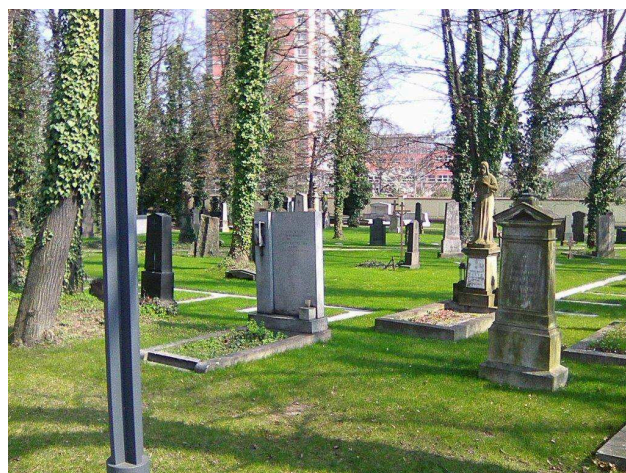
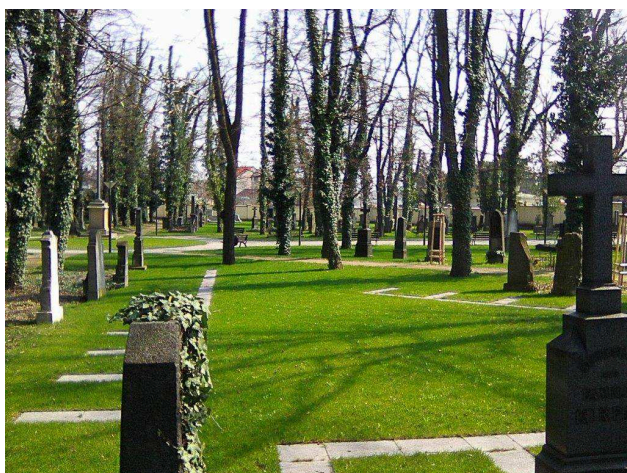
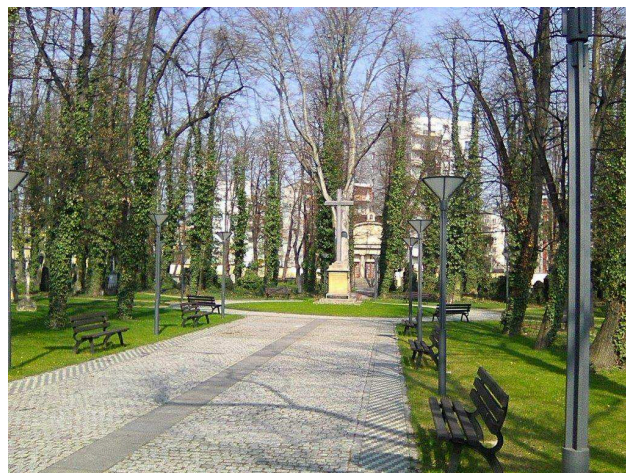
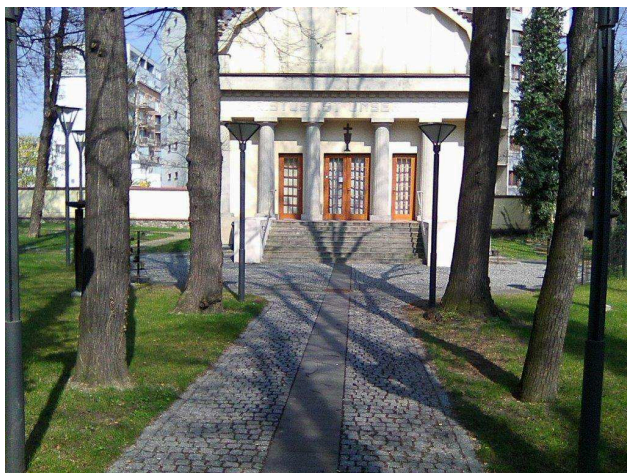
V blízkosti je i hrobka rodiny Kotěřů. Připomenu tedy známého architekta, urbanistu, malíře a návrháře **Jana Kotěru**. K jeho žákům patřil například Josef Gočár nebo Ladislav Machoň, autor vily bratří Čapků. Něco z Kotěrova díla jsme při našich vycházkách také navštívili, třeba Trmalovu vilu ve Strašnicích nebo Kotěrovu vlastní vilu ve Vršovcích.

Rodinné hrobky Zichů a Kotěřů

Opustili jsme Vinohradský hřbitov, přešli rušnou Vinohradskou třídu a otvíráme kovanou bránu do **Německého evangelického hřbitova**. Dnes v roce 2020 je to vysloveně krásné, tiché, téměř meditační místo, hřbitov jen vzdáleně připomínající. Nebylo tomu ale tak vždy, založen byl již v roce 1795 a po druhé světové válce se dlouho nevědělo co s ním. Měli zde být pochováni padlí němečtí vojáci, k tomu pro odpor obyvatel nedošlo a tak bylo rozhodnuto o likvidaci, ani k té ale nedošlo a tak celá desetiletí chátral. Hřbitov se stal dokonce námětem dokumentárního filmu Davida Ondráčka „Láska v hrobě“. Příběh mileneckého páru bezdomovců žijícího v opuštěné hrobce. V letech 2008 – 2012 prošel hřbitov nákladnou rekonstrukcí a je udržován ve vynikajícím stavu.

Mezi poslední naše zastavení patří neoficiální centrum Strašnic **Vinice**. Rušná křižovatka, s kdysi populárním kinem ABC, dnes přeměněným na hernu, kulturu nahradily banky, stavební spořitelny a pojišťovny. Zůstal ale park, jižní svah kdysi opravdu vinice. A z toho vrcholu stále ještě zhlíží na ty změny **záměček Miramare**.

Záměček Miramare byl postaven ve stylu tudorovské gotiky. Stavitelé se na přelomu 19. a 20. století inspirovali zámek Miramare v Terstu. Zámek sloužil do druhé světové války jako hotel a výletní restaurace. Také tady, jako u mnoha podobných znárodněných objektů došlo rychle k devastaci. V roce 2000 vykoupil stát záměček od restituentů. Po opravě je opět ozdobou toho kopce nad Strašnicemi. Učebny zde má Střední odborná umělecká a řemeslná škola. Od člena ochranky jsme se dozvěděli že se chystá dostavba, památkáři by měli vyhlásit pohotovost!!

Dnes je 10. ledna, je toto možné?

Vinohrady, Strašnice 10.ledna 2020.

**Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi
Fotografie z vycházky pořídila Eva Noháčová**